

Innst. S. nr. 95

(2001-2002)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om å endre valgloven slik at velgerne får større innflytelse over valg av personer til Stortinget

Dokument nr. 8:46 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre valgloven slik at det innføres en ordning der velgerne må sette kryss foran minst ett av navnene på en valgliste, og dermed stemme både på parti og på person. "

Som bakgrunn for forslaget uttaler forslagsstilleren at Norge i dag er ett av få land i Europa som har en valgordning der partiene har full kontroll over hvilke personer som velges som representanter til nasjonalforsamlingen. Velgerne har i praksis ingen innflytelse med mindre de ønsker å stemme på et annet parti enn det partiet de støtter politisk.

Dette systemet innebærer, etter forslagsstillerens oppfatning, at det for en stortingsrepresentant som ønsker gjenvalg ofte føles som viktigere å holde seg inne med sentrale partifeller i hjemfylket enn å ha god kontakt med velgerne.

En form for kumuleringsadgang, som overfører mye av innflytelsen til velgerne, vil redusere viktigheten av å stå på førsteplassen på en stortingsliste. Plasseringen gir selvsagt et signal til velgerne fra partiet, men det vil være fullt mulig å bli valgt ut fra en lavere listeplassering.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Berit Brørby, Kjell Engebretsen

og Jørgen Kosmo, fra Høyre, André Dahl og Martin Engeset, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen og Henrik Rød, fra Sosialistisk Venstreparti, Christian Holm og lederen Ågot Valle, og fra Kristelig Folkeparti, Modulf Aukan, viser til Dokument nr. 8:46 (2001-2002) om forslag om å endre valgloven slik at velgerne får større innflytelse over valg av personer til Stortinget.

Komiteen viser til at den om kort tid vil få til behandling et nytt forslag til valglov, og det vises i denne forbindelse til NOU 2001:3 Velgere, valgordning, valgte.

Komiteen vil dermed foreta en bred gjennomgang av valglovgivningen herunder ulike spørsmål knyttet til personvalg. Komiteen anser det derfor som lite hensiktsmessig å realitetsbehandle dette forslaget nå.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:46 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentant Jan Simonsen om å endre valgloven slik at velgerne får større innflytelse over valg av personer til Stortinget - vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 28. februar 2002

Ågot Valle
leder og ordfører

Kjell Engebretsen
sekretær